

Cena Numeru 3 centy w Krakowie, Podgórze i na prowincyi.

PRENUMERATA

mięciocna w Krakowie i K. 50 h. (z dostawą do domu na prowincyi z przesyłką pocztową) Kola 50 hal... Prenumerata za granicę i mkr. 50 l., 2 fr. 1 r.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ul. Wiślna L. 2, Tel. 340. Ekspedycja „Nowin” ul. Wiślna L. 2.

REDAKTOR NACZELNY: LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 340) od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem w biurze ul. Wiślna L. 2.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi

Koronacja na Jasnej Górze.

Sprawodawca nasz wysłany do Częstochowy pisał: Dawno nie widiano w Częstochowie takich tłumów pątniczych. Od dwa dni są w wszystkich stronach nadciągają kompanie, przybývającą przepelnioną rzeszami pielgrzymów pociąg. Liczbę pątników obliczali w niedziele na 300.000 ludzi.

wieść przechodzi z ust do ust, ale prawdy dojdź nie można. Z nastaniem zupełnego zmroku ludzie roztarasowali się na noc. Rozumie się, że o noclegach pod dachem dla tak licznych tysięcy ani marzyć. Więc gdzie kto stał, tam gotuje się do snania. Główne obwoźniki to rynek Jasnogórski i park po prawej stronie III alei, idąc na Jasną Górę. Park powstawałwo policja przy pomocy wojska zamknięta.

Bolesne wspomnienie.

W sobotę dnia 23 października 1909 roku z samego rana po Częstochowie lotem błyskawicy rozbiegła się wieść strasliwa, wieść, na którą krew sięcia się żyłach, a dusze ogarnął niewypowiedziany lęk przed ogromem zbrodni ludzkiej.

Zjechały władze, rozpoczęto śledztwo.

Robiono rozmaite przypuszczenia. Najprawdopodobniej jednak wydaje się, że złoczyńców musiało być co najmniej dwu, że jeden zstąpił na noc w klasztorze, ukryty gdzieś na strychu, gdyż kościół zwykle przed zamknięciem troskliwe oglądano, a kiedy wyszłoby w klasztorze legło na spoczynek, przedostał się na chrzą, skąd po linie spuścił się na ambonę i następnie, przelazłszy przez kratę, dokonał czynu zbrodnictwa.

Powrócwszy z łupem tą samą drogą na chrzą, wyjął szubkę z okna, wychodzącego na kościół i po ustawionym pod oknem zastawianym spuścił się na dół. Tu musiał czekać na niego współnik, z którym łątowo już wydosłali się przez okno nazewnątrz, a następnie, jak wskazywał ślady, przez stajnię na ogród i przez ścianę koła szkiełnic św. Antoniego naczteryterytorium klasztorne. Nosi również cechy prawdopodobieństwa przypuszczenie, że pomagał im pośrednio ktoś ze służby klasztornej.

Są to jednak tylko przypuszczenia, gdyż zarówno śledztwo, prowadzone przez władze, jak i wysiłki różnych detektywów-amatorów nie doprowadziły po dziś dzień do żadnego konkretnego wyniku.

Zjazd delegatów stronnictwa demokratyczno-narodowego.

Ze Lwowa pisał nam: Wczoraj w niedzielę otwarty został we Lwowie doroczny zjazd delegatów stronnictwa demokratyczno-narodowego. Obserwując się stowarzyszenia „Gwiżdzy” wypełniała salita masa około 600 delegatów z całego kraju. Słaska i Bukowińska, w czem przeszło 360 delegatów włocławskich.

ludźmi kłóstw i oszczerstw. Gdy oklaski zamilkły, prezes Pawlikowski w serdecznych słowach powitał, tak przywódcę Kola polskiego, jak i posłów, oraz gości reprezentujących w osobie p. o. a. k. Stojałowski Związek ludowo-narodowy. Z kolebrał głos preza Głębicki, który po ucieśnieniu się ponownego burzann oklasków, w treściwych słowach podziękował za objaw sympatii, jakim go tak liczny zastęp delegatów stronnictwa dem-nar. przyjął. Wreszcie podziękował preza Kola polskiego, że mimo trudności i kalamitarskich Intrzy, nie zjechał z drogi obowiązków pracowania dla dobra kraju i narodu; do pracy tej wyswa preza wszystkie uczucie żywiły społeczeństwa. Niezam nie strasni, praeł te podejmujemy i spełnimy bez nadziei uznania i nagrody. Nagrodą tą będzie czyste sumienie i przeświadczenie, że praca ta przyniesie dobre i zdrowie dla narodu owoce. Po słowach tych nowa burza oklasków, a kiedy jeden z delegatów, a zarazem jeden z najdłuzszych pracowników na niwie narodowej, p. Jan Grupa tecki i Jasia w dosadnych słowach potępił oszczerzą kampanię koalicyi staczejkowsko-ludowcowej przeciw prezosa Kola polskiego i wyrwał prezosa Głębickiemu gorące uznanie i hołd całego ludu za jego niezamordowaną i besinteresowaną pracę, sala „Gwiżdzy” poraz pierwszy może od lat wielu, była widniała, tak wspaniałe manifestacji uczuć i sercu ludzkiego.

Z kolebrał przemówił p. poseł Stojałowski, stwierdzając, że niema powodów do troski o lepszą przyszłość, skoro w tej sali, w której przed kilkakilaty pan Stapiński głosił krucjatę przeciw słaucha i czeszkami jej obliczał brukawod ulica Warszawy, dziś tak wielkie rzesze ludu i przedstawicieli wszystkich stanów jednoczą się dla wspólnej pracy narodowej. W walce o prawa i dobro ludu mował i jego ewolucyjny z satanitem łączą się demokracja narodowa, a kilka wrogów i intrzygantów niech pamięta, że nie strawiła stojałowczyków, to tembardziej nie poknie stojałowczyków i demokratów narodowych.

Następnie poseł Zamorski złożył sprawozdanie z czynności parlamentarnej grupy posłów demokratyczno-narodowych. Wyfuzeszywały ważne sprawy poruszone w parlamencie, podniósł zagadnienie Głębickiego i Kola polskiego około sanacyi stronnictwa przez uchwalenie zmiany regulaminu obrad luby, poczem nagłównym kremlu kremlu konserwatywno-ludowcowego bloku, zmierzając do obniżenia zasług i powagi preza Kola. Z coż bawogłówności uderzył mowca na insensalikatorów tej roboty. Gdy mowca publicznie stwierdził, że głównym i na czele tej kilki idącym jest namiestnik Bobrzyński, gły szeregiem faktów, budzących istotnie wątpliwości, potwierdził gołna taktykę i narodową szkodliwość postępowania namiestnika rządu krajowego, rozległa się sala niemięlnym obrzęzieniem i okrzykami: precz z nim! Bo istotnie, czy wart innego okrzyku Polak, choćby na kresle namiestnikowskim, który zamawia u hajdamackiego p. o. a. k. interpelacje przeciw prezosa Kola, który obwieszał szkodliwa umięła gość z gołności obywatela i Polaka.

Po połączniu wygłosił poseł dr Adam sprawozdanie grupy posłów sejmowych oraz dokonane były maza wybory do komitetu głównego. Wieczorem wczorniejsza w ogrodzie Kopeca Unii lubelskiej. W poniedziałek drogą dwóch Zjazdu.

Zagadkowe zbrodnie.

Tajemnica umiłowanych pokojów w Warszawie. Morderstwo bar. Montron. — Śmierć kapitana Marix. Z Warszawy donoszą: Zdaniem wielu śledczych urzędników Bogdana hr. Ronikiera w zbrodni samowraždy Stanisława Chreanowskiego nie należy kwestyi. Konfrontacja dokonana wczoraj z handlarzami starych mebli i dywanów z Poczajowa ustaliła również fakt nabycia przez hr. Ronikiera dywanów i por-

OGŁOSZENIA

za wiersz po 10 hal., za każdy następný raz 12 hal. drobne ogłoszenia po 4 halere od wiersza (minimum 50 hal.). Nadane za wiersz po 10 hal. spody na każdej stronie po 3 Kor. — Załącznik 20 Kor. za tytuł. Inseraty prowadzi w swym zarządzie p. M. Napczyński. Administracja „NOWIN” ul. Wiślna L. 2. otwarta od godziny 8 rano do godziny 8 wieczorem.

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencya Saksowskiego, Pałac Hausmana L. 2.

tyer znalezionych w pokój, gdzie apelując została zbrodnia.

Wreszcie namacalnym dowodem, że hr. Ronikier osądził się w pokoju, w którym srobinie apelowało, są także badania dactyloskopijne, które ustalily, że odtłuki linii palcowych obwinionego odpowiadają znakom znalezionym na lampie. Ale mimo to sprawa morderstwa w dawny ciąg przedstawia się niewyjątkowo tajemniczo, zwłaszcza wobec prawdopodobieństwa, że w zbrodni brało udział więcej osób.

Stosunki rodzinne Chreanowskich: Przed dwudziestu kilku laty litewski wteży około 45 lat p. Bronisław Chreanowski, użenił się z sąiadką swoją, liczącą wtedy około 30 lat paną Rakową.

Mimo znacznej różnicy wieku małżeństwo to należało do szczęśliwych, zwłaszcza wobec niezależności majątkowej.

Zamężny sam z siebie p. H. Chreanowski pokazywał się majątko przez pasną żony, która postaraniem drugą sukcesyj otrzymała znaczne dobra w gub. podlaskiej.

Małżeństwo p. Chreanowskich doczekało się trojga dzieci (dwa synów i córkę).

Najstarszy Jan po ukończeniu studiów agronomicznych na Uniwersytecie Jagiellońskim powrócił na rolę i w charakterze ziemniotobór rozpoczął gospodarstwo w majątku rodzinnym.

Córka przed 4 latami wbrew woli ojca wyszła za mąż za kuzyna swego Bobiana hr. Ronikiera (mążka jego jest Chreanowska z domu).

Hr. Ronikier za swą żoną miał dostać 100 tysięcy rubli posagu pod tym warunkiem, że przed ślubem kupi wieś.

Titotnie w nadziei, że po ślubie potrafi długi swe spłacić, hr. Ronikier kupił majątek ziemski, przysiągnął równocześnie bardzo ciężkie zobowiązania.

Tymczasem p. B. Chreanowski zamiast obieczonego posagu po ślubie posag ten samist na rentę.

Zaszczyt należy, że ciężary i zobowiązania przyjęte przez nabycie majątku wynosiły przeszło 70 tysięcy rubli, tak, że renta otrzymanywa nie wystarczała na ich pokrycie.

Dopiero w ostatnim roku poprawił się względnie byt materialny hr. Ronikiera przez administracyę jednego z majątków, którą powierzzył mu brat najstarszy.

Opóźt tego majątku załpotekowała w tym roku na majątku sume 26 tysięcy rubli, które służyły na pokrycie najpilniejszych i najdróższych długów, cłających na majątku.

Czerotwień blisko gospodarowanie na wal w takich fatalnych warunkach finansowych wymagało istotnie ciężkiej pracy, która całkowicie pochłaniała hr. Ronikiera; o jakichs wyżykach w formie wyjazdów za granicę mowić byt nie mogło.

P. Chreanowski mimo sędziwego wieku — liczy obecnie około 70 lat — obojętnie kurując całym swym pokazywaniem, przedstawiającym wartość około miliona rubli, majątkiem, tak że nawet najstarszy syn Jan smuszony był do ograniczenia do minimum swych wydatków.

Treściami wreszcie dśstęskiem był zamordowany w pokojach umiłowanych przy ul. Marszałkowskiej Stanisław — jako najmłodszy najbarłdziej byt mkochany przez rodziców. Oczarano go był może teży troskliwą pieczołowitością cłk daleka, że mimo lat 17 lósko jego znajdowało się w wyplalni matki. Zdanych jednak jakichs specjalnych legatów na imię Stanisława nie było.

Advertisement for 'TEMIDA' cigarettes, featuring the text 'w tulkach cygaretowych pod nazwą: „TEMIDA” poleca znana ze swych wyrobów' and 'FABRYKA RUDOLFA HERLICHOWA W KRAKOWIE'.

SIROLIN „Roche“

jest wypróbowanym środkiem, który lekarze już od 10 lat z najlepszym skutkiem przeciw
CHOROBYM PŁUC
krztułowemu, influency, nleżytom
używają.

SIROLIN „Roche“ jest w stałym użyciu w licznych klinikach i sanatoriach pnych. Proszę żądać we wszystkich aptekach (połączenie lekarskie) wyrażnie

Sirolin w opakowaniu oryginalnym „Roche“

192 i zwracać stanowczo naśladownictwa.
F. Hoffmann-La Roche & Co., Basel (Szwajcarya) Grenzach (Baden).

Jasna Góra

dzieje cudownego obrazu Bogarodzicy w Częstochowie

(z pięknym stolyerem), napisal Ks. Dr. Julian Bukowski.
Wydanie osobne, w elegancyjnej oprawie Cena 1 K. 50 h. Za nadaniem 1 K. 85 h. prześlaja franco.
Księgarnia Katolicka
Ora Władystawa
Milkowskiego
W KRAKOWIE
plac Maryacki 9, róg Rynku głównego. Telefon Nr. 1308

Drobne Ogłoszenia
po 4 halerze od wyrazu minimum 50 halerzy
Poszukiwane.
Pierwszorzędne austriackie Towarzystwo ubezpieczenia ludowych, posagowch i t. d. i. d. poszukuje

zdolnych zastępców.
Nowicjusze zostaną pocienione Zgłoszenia pod „Zastępcą” przyjmuje Biuro dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyka, Kraków, Wiśna 2. 683

Uczeń do praktyki
w szpitalu II. klasa gimnazjalna, nauka anatomii w łazidze i w łazidze, pod kierunkiem Kucharski, Szezer, Gwarantowana pensja 2. 682

KUCHARKA
niezależnej powołano, nieopiera się na kuchni, praniu i praniu, nauka i nauka przy łazidze i łazidze, pod kierunkiem Kucharski, Szezer, Gwarantowana pensja 2. 682

BUFETOWEGO
poszukuje od 1-go czerwca. Wiadomość w administracji „Nowin”. 684

Dwie panny
obznajomione dokładnie z buchalteryą wedle metody amerykańskiej, korespondujące biegle po polsku i niemiecku, pięzając na maszynie, ze znajomością stenografii — potrzebne zaraz. Posada stała. Zgłaszać się między 9—12 rano ul. Tomazna 1. 9 11 p. Biuro assekuracyjne. 647

CHŁOPIEC
do roznoszenia gazet za stałą pensją potrzebny zaraz do biura dzienników
M. HUPCZYKA
Kraków, Wiśna 2.

ZAKŁAD
artyst.-kameralski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cementarni w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomieszczeń, piaskowni, granitu i marmuru. Podjął się wykonania grobowców w miastach i w zagranicy.
Telefon Nr. 282

Do sprzedania.
Parcela bardzo ładna, przy gościńcu na Nowej wsi nad dowoj do sprzedania łąki i 4 czerwiec. Wiadomość: Nowy wódz narodowa 23. 681

Sklep przy ul. Floryańskiej do sprzedania. Wiadomość ul. Wiśna 8 w sklepie. 680

Do wynajęcia
każdego czasu!
w nowo wybudowanym domu obok hotelu „Palace” dwa piękne sklepy, sąsiadujące się znowiz i ze biura, obok dają się każdy z dwóch ubikacji i obierowego sklepu w piwnicy. Wiadomość w biurowi „Kulera”. 681

2 sklepy z wystawą i 2 pokoje wielkie
od 1 sierpnia do wynajęcia ul. św. Krzyża 7. Wiadomość u stróża tamże. 640

„KRAKOWIANKA”
i **„WANSKAWIANKA”**
najlepsze czekolady wyrobił **Adama Piasockiego**
w Krakowie, ul. Długa 12, Floryańska 9. 67

Płyty gramofonowe, aparaty mówiące
gramofon, fortepiano elektryczne, fortepiano i fortepiano. Kucharski, Szezer, Gwarantowana pensja 2. 682

KANTATA
200-letniej rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem na 2, 3 i 4 głosy oddzielnie jest do wydania w Krakowie. Pojedyn. egz. na 3 zł. (bez przesyłki) 20 k. na 3 lub 4 zł. po 30 k. W większej ilości od 50 egz. na 2 zł. dla miłośników 5 K. (I koszt przesyłki) jest do nabycia tylko w składowi „Nowin” w Krakowie, Kraków, Podzamcze 4 11 p. 682

Największa Farbiarnia i Pralnia chemiczna Antoniego Szapkowski
w Krakowie, ul. Karmelicka 1. 20.
Przyjmuje do farbowania, prania, odcyszczania i wywabiania z plam wszelkie wyroby:
jedwabne, wełniane, bawełniane i mieszane, wszelkiego rodzaju ubrania damskich i męskich, przesyłki i nieprasyłki, dywany, kołdry i t. d.
Roboty wykonują się jak najrybniej po cenach umiarkowanych. NA PROVINCYE ZA POBRANIEM POZTOWEM.

Letnia Kawiarnia i Mleczarnia
w Parku Jordana już otwarta.
Łokal na nowo wykwintnie urządzonej.
Wyborowa kawa, doskonała herbata, Mleko słodkie i kwaśne, podsmiatanie, śmietanka i masło z pierwszorzędnej mleczarni Łuczanowickiej. Szyzka. Przekąski.
W razie niepogody P. T. Publiczność korzystać może z krytej werandy.
O łaskawe względy uprasza
Jan BISANZ.

OBIADY 570
konkurencyjne prywatne od 80 h. wzywz ul. Długa 21 II. p.
Delikatna cerna
twarzy pierzechni i oserwie-nie od zimna i wiatru. Za-500 k. Pielęgniarka
KABEŁYS
z marką ochronną „Kotwica”. Podgospodarstwo mieszkalne. Właściciel: J. K. Jędrzejowski Kraków, Stradon 7.
Pierwsza Drogownia, Laborat. chem.-farm.
1. Wiśniewska 14, Jędrzejowski Kraków, Stradon 7.

Ofiaruję 400 koron
za wyrobienie mi posady biurowej w instytucjach finansowych. Mam staż handlowy i duża praktykę biurową. Posada tylko w Krakowie. Zgłoszenia przyjmują biuro wazalnej reklamy „Principia” ul. św. Marka 1. 91 pod „Wawel”. 643

ODTUSZCZAJĄCA HERBATA GRACIOZA
dla osób wielkiej tuzzy. Umwa radmir duszczon Indukciozo, mając przytem własność przeciwnicia i odmłodzenia organizmu. Cena 3 K.
KREM NA PIEGI
Prof. Habry
nowa niezawodnie w krótkim czasie pięgi i plamy wytrawiano. Cena szklka 2 K.
PŁYN LUB PASTER NA ODCISKI
noszący niezawodnie i bezboleśnie nagany. Cena plyn 70 hal, paster 80 hal.
Proszek na odwołanie
nowa w 5—10 minutach zupełnie bezboleśnie i nieszkodliwie każde odwołanie na twarzy i rękach. Cena szklka 2 Kor. 50 hal.
REUMATOL
niezwany środek na wszelkie bole reumatyczne i gośćcowe. Cena 1 K.
Wylączny skład w aptece pod „Białym Orłem” Kraków, Rynek gł. Lwina A-B Nr. 45. 604

Konkursowana przez c. k. Namiestnictwo
Szkoła rachunkowości państwowej i buchalteryi JÓZEFA KULEZYKA
w Krakowie, ul. Szajskiego 1. 7.
(ogłoszenie w myli numeru 10 c. k. Namiestnictwa w Krakowie i w innych miastach).
Dla kandydatów i kandydatek należy: zamiar przygotować się do egzaminu z rachunkowości państwowej i buchalteryi, składanych w c. k. Namiestnictwie w Akademii handlowej rozpisaną się **KURSA** w dniu 11 kwietnia bieżącego roku. Obok przedmiotów wchodzących do niego w zakres nauki do egzaminów, korzystając mogą frankantarkil i frankantarkil z nauki języka niemieckiego, angielskiego i włoskiego na uszyzka h. Dla kandydatek i kandydatek roz-razających się w ogólnym kierunku, otwarto specjalne oddziały o stopniowej nauce, na które zapisywać się można każdego czasu. Zgłoszenia przyjmują codziennie między 8 a 7 godz. po poł. Biurowa szkoły **JÓZEFA KULEZYKA** ul. Szajskiego Nr. 7. 60

SINGERA 66”
najnowsza i najdoskonalsza Maszyna do szycia
SINGER Co. Tow. akc. maszyn do szycia
BRAKÓW.
ul. Szpitalna 1. 40, obok teatru. 469

Kule i kregle z drzewa Lignum Sanctum
wielki wybór lasek, cybuchów, fajek i cygarniczek bursztynowych własnego wyrobu — Wszelkie roboty tokarskie jakoteż naprawy przyjmuje najtaniej
K. VOIGT H. SOCZEK
tokarz i optyk,
Kraków, Mikołajska 20.

Już wyszło dzieło Dra BOGDANIKA Kult piękności i zdrowia.
Do naliczania w wszystkich księgarniach. Cena 2 K. 50 h.

ZMIANA LOKALU.
ZAKŁAD POGRZEBOWY „CONCORDIA”
JANA WOLNEGO
plac Szczępański 2, (dom własny).
TELEFON Nr. 331.

M. JAWORNICKI
polecenie i hurtownie wyrobów porcelanowych
Rawy palonej
nieporównany i najlepszy w swoim rodzaju
po cenach najniższych.

MAGAZYN MEBLI
Zakład i tapicersko-dekoracyjny
KAJETANA DUDZIAKA
W KRAKOWIE
ul. Floryańska 1. 36, I. p.